

Aika 28.08.2023, klo 08:14 - 08:33

Paikka Hybridikokous: Maakuntatalo/Teams

Käsitellyt asiat

- § 64 Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 65 Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 66 Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 67 Seuraava kokous**
- § 68 Lausunto Salo-Hajala-kaksoisraiteen ratasuunnitelmasta**
- § 69 Lausunto ympäristöministeriön tuulivoimaoppaan päivityksestä**
- § 70 Lausunto Metsähallituksen Merialueen luonnonvarasuunnitelmasta vuosille 2024–2028**
- § 71 Lausunto Ahvenanmaan merituulivoima-alueiden Stormskär ja Väderskärin ympäristövaikutusten arvioinnista**
- § 72 Lausunto Kustavin Kipinän ranta-asemakaavasta**
- § 73 Lausunto Kemiönsaaren Pähkinämäen asemakaavamuutosluonnoksesta**
- § 74 Suunnittelujohtajan lausunto Ajurinkadun asemakaavanmuutosluonnoksesta**
- § 75 Suunnittelujohtajan lausunto Taalintehtaan senioritalon asemakaavaluonnoksesta**
- § 76 Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aihetta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen**
- § 77 Mahdolliset muut asiat**
- § 78 Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Juha Rantasaari, puheenjohtaja
Riitta Lehtinen, etänä, 1. varapuheenjohtaja
Alvar Euro, etänä, varajäsen
Esko Kiviranta, saapui 08:22
Marko Lindberg, etänä
Juhani Pilpola
Kaisa Vallavuori, etänä

Muut saapuvilla olleet

Karoliina Abrahamsson, assistentti, sihteeri
Ulla Achrèn, etänä
Eeva-Johanna Eloranta, etänä
Kristina Karppi, erikoissuunnittelija
Salla Murmann, erikoissuunnittelija
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, esittelijä

Poissa

Anne-Mari Virolainen
Satu Kottonen, paikkatietosuunnittelija
Timo Juvonen, erikoissuunnittelija
Arttu Koskinen, kaavasuunnittelija
Pekka Kuusisto
Virpi Mamia, maakunta-arkkitehti
Ville Valkonen

Allekirjoitukset

Juha Rantasaari
Puheenjohtaja

Karoliina Abrahamsson
Sihteeri

§ 64

Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 65

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön (12.6.2017) 120 § mukaan "Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitelimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti." Maakuntahallitus on kokouksessaan (31.3.2014 § 37) ottanut käyttöön pöytäkirjan sähköisen tarkastamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää tarkastaa maankäyttöjaoston pöytäkirjat sähköisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 66

Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Mahdolliset muut asiat käsitellään kohdassa "Mahdolliset muut asiat".

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 67

Seuraava kokous

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston seuraava kokous on 25.9.2023 klo 8.15.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 68

Lausunto Salo-Hajala-kaksoisraiteen ratasuunnitelmasta

VSLDno-2023-439

Valmistelija / lisätiedot:

Salla Murmann

salla.murmann@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Liitteet

1 Liite: Ratasuunnitelmaselostus Saha

2 Liite: 1400_72_TJR05-103-1_Yleiskartta

Turun Tunnin Juna Oy on pyytänyt Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Salo–Hajala-kaksoisraiteen ratasuunnitelmasta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 8.9.2023 mennessä Turun Tunnin Juna Oy:lle osoitteeseen info@tunninjuna.fi.

Turun tunnin juna on Helsingin ja Turun välille suunnitteilla oleva nopea kaksiraiteinen junayhteys, joka tuo uusia mahdollisuuksia kasvuun ja kehitykseen sekä lyhentää kaupunkien välistä matka-aikaa. Hanke koostuu neljästä eri osasta: Espoon kaupunkiradasta, Espoo–Salooikoradasta, Salo–Turku-kaksoisraiteesta sekä Turun ratapiha-alueesta.

Saloo–Hajala-kaksoisraiteen ratasuunnitelma on osa Saloo–Turku-kaksoisraiteen suunnittelukokonaisuutta. Kyseessä oleva ratasuunnitelma rajautuu Salon liikennepaikan länsipuolella ratakilometrille 144+300 ja Hajalassa ratakilometrille 155+000. Ratasuunnitelmassa esitetään rakennettavaksi uusi eteläinen raide ratakilometrille 144+500-155+000 ja nykyisen pohjoisen radan uudelleen linjaus ratakilometrillä 144+450-145+100. Eteläisen raiteen viereen on suunniteltu uusia huoltoteiltä ja tunnelien suuaukoille pelastustiet. Kaupunki- ja taajama-alueella uusi raide aidataan.

Saloo–Hajala-kaksoisraiteen ratasuunnitelman tavoitteina ovat mm.:

- radan välityskykyä parantavan kaksoisraiteen rakentaminen,
- Helsinki–Turku nopean junayhteyden kehittämisen mahdollistaminen,
- uuden eteläisen raiteen 200 km/h tavoitenopeuden mahdollistaminen Halikon tunnelin länsipuolella,
- erityisen huomion kiinnittäminen suunnittelualueen arvokkaaseen luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä radan maisemaan sovittamiseen ja
- haitallisten vaikutusten selvittäminen ja näiden vaikutusten vähentämis- tai poistamistoimenpiteiden suunnittelu.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto toteaa lausuntonaan Turun Tunnin Juna Oy:lle Saloo–Hajala-kaksoisraiteen ratasuunnitelmasta seuraavaa.

Helsinki–Turku nopea ratayhteys on merkittävä ja keskeinen osa Etelä-Suomen rataverkkoa ja sen kehittämistä. Euroopan unionin rajat ylittävään TEN-T-ydinverkkokäytävään kuuluvalla yhteysväylillä on strateginen merkitys Suomen liikennejärjestelmässä. Hanke tukee osaltaan Etelä-Suomen kilpailukyvyyn parantamista. Alueiden välisellä verkottumisella ja yhteistyöllä vahvistetaan alueiden kehittymistä ja toimintaedellytyksiä sekä yhdyskuntien vetovoimaa.

Uuden oikoradan ja Turku–Salo-kaksoisraiteen mahdollistama monimuotoinen junaliikenne paikallisjuna-asemineen tulee palvelemaan laajaa joukkoa ihmisiä. Rata luo edellytykset kestäväälle ja yhtenäiselle Etelä-Suomen kattavalle asunto- ja työmarkkina-alueelle. Pääkaupunkiseudun ja Turun ja Salon seutujen välisten matka-aikojen lyheneminen edistää kaupunkiseutujen asumis- ja työssäkäyntialueiden toiminnallista kytkeytymistä. Kaksoisraide tukee alueellisen junaliikenteen ja asemapaikkojen kehittämistä, radan varren maankäyttöä ja edesauttaa ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Maakuntakaavan, Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja maakuntastrategian tavoitteet radanvarren alueiden kehittymisestä sekä kestävästä liikennejärjestelmästä edellyttävät, että Helsinki–Turku-ratayhteyden suunnittelutyössä huolehditaan nopean junayhteyden lisäksi investointia hyödyntävän taajamajunaliikenteen kehittämisestä. Turun tunnin juna -suunnitteluhankkeessa on tärkeää huomioida maakuntakaavan ja kuntien kaavojen mukaiset alueellisen junaliikenteen uudet asemapaikat.

Salo–Hajala-kaksoisraiteen ratasuunnitelmassa ei ole esitetty Halikon uutta taajamajunaliikenteen asemapaikkaa, eikä suunnitelmasta käy selvästi ilmi, mahdollistaako ratageometria ja muut ratatekniset suunnitteluratkaisut aseman rakentamisen. Ratasuunnitelma tulee ehdottomasti laatia siten, että radan geometria mahdollistaa maakuntakaavassa osoitetun ja taajamajunaliikenteelle välttämättömän asemapaikan rakentamisen Salon Halikkoon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Salon kaupunki, Väylävirasto

§ 69

Lausunto ympäristöministeriön tuulivoimaoppaan päivityksestä

VSLDno-2023-432

Valmistelija / lisätiedot:

Kristina Karppi

kristina.karppi@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Oheismateriaali

1 Liite_YM_Tuulivoimaopas_luonnos_2023

Ympäristöministeriö pyytää kommenttia Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan uuden päivityksen luonnoksesta (liite). Opas on julkaistu alun perin vuonna 2016.

Opasta on päivitetty muun muassa vuonna 2017 uudistetun ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain sekä 1.6.2023 voimaan tulleen uuden luonnonsuojelulain johdosta. Oppaaseen on lisätty merituulivoimaa käsittelevä luku. Myös tuulivoiman välkettä ja vaikutusten arviointia käsitteleviä osioita on täydennetty. Lisäksi oppaaseen on lisätty korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä. Päivityksessä on noudatettu vuoden 2016 tuulivoimarakentamisen oppaan rakennetta ja käsittelytarkkuutta. Oppaassa ei ole vielä huomioitu uutta rakentamislakia, joka tulee voimaan 1.1.2025, vaan opas on päivitetty voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaisesti. Opas on tarkoitus päivittää vastaamaan uutta rakentamislakia sekä maankäyttö- ja rakennuslain nimikkeen muuttumista myöhemmin. Päivitetty opas viimeistellään ja julkaistaan kommenttikierroksen jälkeen.

Varsinais-Suomessa tuulivoimavaihemaakuntakaava on tullut voimaan 2014, ja ainakin sen taustaselvitykset tulee päivittää: voimaloiden koot ja tehokkuudet ovat kasvaneet huomattavasti sitten TVVK:n taustaselvitysten tekemisen vuosina 2010-2011. Tuolloin erittelyt tehtiin voimaloiden kokonaiskorkeudelle 150 metriä, ja nykyään ne ovat liki kaksinkertaisia, noin 300 m. Etenkin maisemavaikutukset ovat kasvaneet. Tuulivoimatuotannon taloudellinen kannattavuus on lisäksi aivan toista luokkaa kuin 2010-luvun alussa. Varsinais-Suomen liitossa päivitetään maatuulivoiman taustaselvitys sijaintipohjaisena erittelynä vuodenvaihteesta 2023-2024 alkaen. Erittely on osa energiahuollon tulevan kehityksen ja sijoittumisen taustaselvitystä Varsinais-Suomessa, ja sen tekemistä varten on saatu rahoitus vihreän siirtymän investointihankkeiden hausta ympäristöministeriöstä. Sijaintipohjaisen selvityksen myötä pohditaan myös sitä, tuleeko tuulivoima-alueiden maakuntakaavamerkintöjä päivittää. Työn aikana seurataan valtakunnallisten ohjeistusten kehittymistä, ja ympäristöministeriön opas on niistä keskeisimpiä.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa ympäristöministeriön Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan päivityksen luonnoksesta seuraavan lausunnon.

Ympäristöministeriön Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan päivitys on kokonaisuudessaan asianmukainen ja ajankohtainen. Kansallisen oppaan päivitys on tehty oikeaan aikaan, kun koko maassa ja Varsinais-Suomessakin on vireillä useita tuulivoimahankkeita. Tarve yhtenäisille menettelyille on ilmeinen.

Tuulivoimateknologia sekä sähkömarkkinoiden tilanne on muuttunut huomattavasti sitten alkuperäispainoksen julkaisuvuoden 2016 – samoin kuin laajat toimintaympäristön kehät etenkin Ukrainan sodan ja ilmastonmuutoksen myötä.

Erityisen hyvinä pidettiin opasluonnoksen kappaleita, joissa käsitellään tuulivoimaloiden vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen sekä useiden hankkeiden yhteisvaikutuksia. Myönteistä on myös se, että meritulivoimaa on käsitelty uutena asiakokonaisuutena. Joitakin kysymyksiä sekä täsmennyspyyntöjä luonnos herätti kuitenkin:

- teollista tuulivoimaa ei määritellä selvästi tekstissä eikä sanastossa, vaikka kokoluokkaa kuvataan sivuilla 15-16. Määritelmän tulisi olla ainakin sanastossa.
- uuden rakentamislain huomioimista olisi toivottu jo tähän päivitykseen, vaikka se kerrotaankin huomioitavan myöhemmin ja vaikka laki astuukin voimaan vasta vuoden 2025 alussa.
- kuntien yhteisen yleiskaavan osalta maakuntakaavan ohjausvaikutus on hiukan epäselvä (s. 26): poikkeaminen ”perustellusta syystä” ja kuvaus ”sopeutuu maakuntakaavan kokonaisuuteen ja on soveltuvien osien maakuntakaavan sisältövaatimusten mukainen”. Nämä kirjaukset tuulivoimaoppaan luonnokseen tulevat suoraan mrl § 48:sta, joten kritiikki ei kohdistu opasluonnokseen sinänsä, vaikka siinäkin tuki asiaa olisi voinut pohtia. Kirjaukset ovat höllempiä kuin vastaavat koskien maakuntakaavan ohjausvaikutusta (yhden) kunnan yleiskaavaan tai osayleiskaavan, ja niitä soisikin tarkastettavan, kun/jos alueidenkäytön lakia ryhdytään päivittämään.

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto toteaa, että Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan luonnos on kokonaisuudessaan hyvä, tarpeellinen ja ajanmukainen. Oppaan viimeistelyssä toivotaan kiinnitettävän huomioita teollisen tuulivoiman käsitteen määrittelyyn, uuden rakentamislain huomioimiseen sekä maakuntakaavan ohjausvaikutukseen eri tilanteissa. Maakuntakaavassa on voitu osoittaa kaikki mahdolliset tai vain tuulivoimatuotantoon parhaiten soveltuvat alueet, jolloin myös lähtökohdat tuulivoima-alueiden yleiskaavoitukselle ovat erilaisia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 70

Lausunto Metsähallituksen Merialueen luonnonvarasuunnitelmasta vuosille 2024–2028

VSLDno-2023-413

Valmistelija / lisätiedot:

Timo Juvonen

timo.juvonen@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Liitteet

1 Liite: MH luonnonvarasuunnitelman suunnittelualue.jpg

Metsähallitus pyytää lausuntoja luonnoksesta Merialueen luonnonvarasuunnitelmaksi vuosille 2024–2028 15.9.2023 mennessä. Luonnonvarasuunnitelma kattaa kaikki käyttömuodot valtion omistamalla ja Metsähallituksen hallinnassa olevalla maa- ja vesialueella merialueella lukuun ottamatta Metsätalous Oy:n käytössä olevia vähäisiä maa-alueita, jotka suunnitellaan sisämaan luonnonvarasuunnitelmien yhteydessä.

Luonnonvarasuunnittelu on valtion omistamien maa- ja vesialueiden pitkän aikavälin kestävän käytön suunnittelua. Merialueen luonnonvarasuunnitelma laaditaan Metsähallitusta koskevan lain (234/2016) ja asetuksen (247/2016), omistajapolitiikan, omistajan asettamien tavoitteiden ja Metsähallituksen konsernistrategian asettamissa kehyksissä yhdessä sidosryhmien kanssa. Siinä yhteensovitetään Metsähallitukselle annettuja tavoitteita paikallisiin toiveisiin ja mahdollisuuksiin sekä kartoitetaan yhteistyön mahdollisuuksia.

Suunnitteluprosessin lopputuloksena valmistuu Merialueen luonnonvarasuunnitelma kaudelle 2024–2028. Luonnonvarasuunnitelman hyväksyy Metsähallituksen hallitus.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto päättää antaa Metsähallituksen Merialueen luonnonvarasuunnitelmasta vuosille 2024–2028 seuraavan lausunnon. Lausunnon valmisteluun on osallistunut rannikon maakuntien liittojen muodostama merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä.

Varsinais-Suomen liitto pitää vuorovaikutteista ja osallistavaa prosessia tärkeänä, ja se edistää sidosryhmien sitoutumista suunnitelmaan.

Merialueen luonnonvarasuunnitelman osallistamisprosessi, eli nk. yhteissuunnittelua ajallisesti koko suunnitteluprosessin kattavana. Osallistamismenetelmät ovat monipuolisia ja suomen ja ruotsin kielen osalta saavutettavia. Eri merellisten toimialojen ja asiantuntijoiden osallistajakattavuuden tai -aktiivisuuden arvioiminen ei kuitenkaan ole mahdollista, koska yhteistyötahoja ei ole luetteloitu eikä tuloksia avattu teemojen luettelointia lukuun ottamatta. Luonnoksessa ei ole myöskään kuvattu, miten yhteissuunnittelu on vaikuttanut luonnoksen linjauksiin. Yleisesti ottaen niin asiantuntijoiden kuin sidosryhmien osallistaminen on haastavaa ja vaatii paljon resursseja. Merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä pitää merkittävänä myönteisenä

signaalina siitä, että yhteissuunnittelu eli yhteistoiminnallisuus on koettu tärkeäksi periaatteeksi merialueen luonnonvarasuunnitelman valmistelussa.

Metsähallituksen merialueen luonnonvarasuunnitelmaluonnoksen toimintaohjelman toimenpiteillä pyritään edistämään valtakunnallisia alueidenkäytön tavoitteita. Suunnitelman toimenpiteet kuvaavat linjausten käytännön toteutuksen suunnittelualueen ja sen luonnonvarojen suojelussa, hoidossa ja käytössä ajalla 2024–2028. Vastuullinen ja yhteistyöhön perustuva toiminta ja sen kehittäminen -päälinjauksessa on nostettu esiin rannikon maakuntien liittojen vastuulla oleva merialuesuunnittelu Metsähallituksen merialueen luonnonvarasuunnittelun kumppanina.

Merialuesuunnitelma, ja sen merkitys on tunnistettu hyvin Metsähallituksen luonnonvarasuunnitelmassa. Varsinais-Suomen liitto haluaakin korostaa tiiviin kumppanuuden merkitystä molempien suunnitelmien vaikuttavuuden lisäämiseksi ja siten merialueen kestävästä kehityskuvan takaamiseksi. Suunnitelmaluonnoksen toimenpiteissä painotetaan laajasti kumppanuuksia, osallistamista, vuorovaikutusta ja yhteissuunnittelua sidosryhmien kanssa ja toimenpiteissä tunnistetaan yhteistoiminnallisuuden merkitys toimintojen yhteensovittamisen mahdollistajana.

Suomen merialueille kohdistuu tulevana vuosikymmeninä poikkeuksellisen monia ja laaja-alaisia paineita ja vaikutuksia. On tärkeää, että meidän yhteisiä, Suomen valtion omistamia, vesialueita seurataan, suunnitellaan ja hoidetaan järjestelmällisesti ja vaikuttavasti.

Varsinais-Suomen merialueet poikkeavat selkeästi Suomen muista merialueista (karttaliite) valtion vesialueiden osalta. Metsähallituksen hallinnoimia vesialueita on pinta-alallisesti muita maakuntia vähemmän, johtuen laajasta saaristosta, sen asustushistoriasta sekä vesialueiden omistushistoriasta. Monet Varsinais-Suomen näistä vesialueista ovat kuitenkin hyvin merkittäviä myös kansallisesti, mm. Saaristomeren ja Selkämeren kansallispuistot. Varsinais-Suomen liitto haluaa mainita merialueiden ekologisen tilan haasteista. Pitkjänteinen ja resursoitu toiminta rehevöitymiskehityksen kääntämiseksi kohti puhtaampaa merialuetta, on myös kansallinen tahtotila.

Lisäksi liitto toteaa ekologisesti tärkeän meriluonnon ja kalojen lisääntymisalueiden merkityksen, sekä kalatalouden ja matkailun huomattavan roolin merialueellaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 71

Lausunto Ahvenanmaan merituulivoima-alueiden Stormskär ja Väderskärin ympäristövaikutusten arvioinnista

VSLDno-2023-408

Valmistelija / lisätiedot:

Kristina Karppi, Timo Juvonen

kristina.karppi@varsinais-suomi.fi, timo.juvonen@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija, erikoissuunnittelija

Liitteet

1 Liite: Ahvenanmaan Stormskär ja Väderskärin merituulivoimahankkeisiin.jpg

Ahvenanmaan ympäristö- ja terveysturvasto pyytää 15.9. mennessä lausuntoa kuulemisasiakirjasta, joka koskee Stormskärin ja Väderskärin merituulivoimahankkeiden ympäristövaikutusten arvioimisen menettelyä. Alueet ovat Ahvenanmaan pohjoispuolella, sen aluevesillä, ja hankkeiden ympäristövaikutukset käsitellään ahvenanmaalaisten menettelyjen mukaisesti.

Ilmatar Offshore Ab on hanketoimija, ja se järjesti kuulemisasiakirjasta myös informatiivisen yleisötilaisuuden Turussa 17.8. Ilmattaren vireillä olevat Stormskärin ja Väderskärin merituulivoima-alueet sijaitsevat Ahvenanmaan pohjoispuolella Ahvenanmaan aluevesillä. Yhtiöllä on vireillä myös kolmas hanke, Vågskär, välittömästi edellisten pohjoispuolella. Se sijoittuu kuitenkin talousvyöhykkeelle, joten sen hallintomenettelyihin sovelletaan suomalaisia talousvyöhykettä koskevia säädöksiä, eikä aluetta käsitellä tässä samassa yhteydessä.

Stormskärin ja Vågskärin merituulivoima-alueet ovat varsin suuria:

Stormskär

- Pinta-ala: 475 km²
- Voimaloita (myllyjä): 100 kpl x 20 MW
- Arvioitu teho: 2000 MW
- Vedensyvyys: 10-80 m
- Sisäinen kaapeliverkko enint. 386 km

Väderskär

- Pinta-ala: 96 km²
- Voimaloita (myllyjä): 23 kpl x 20 MW
- Arvioitu teho: 460 MW
- Vedensyvyys: 5-50 m
- Sisäinen kaapeliverkko enint. 87 km

Yksittäisten voimaloiden kokonaiskorkeus on noin 400 metriä. Roottorien (eli lapojen ja navan) halkaisija on enintään 326 metriä, ja niiden korkeus merenpinnan yläpuolella on noin 20-30 m. Voimaloiden väliset etäisyydet ovat noin 2 km. Voimala-alueet edellyttävät myös tehokkaita sähkönsiirtoyhteyksiä. Voimajohtojen suunniteltuja linjauksia esitellään kuulemisasiakirjassa vain Ahvenanmaan aluevesien osalta, ei siis mantereille saakka.

Lausuttavana olevassa kuulemisasiakirjassa kuvataan hankkeen ydintiedot, sen arvioidut keskeisimmät ympäristövaikutukset sekä suunnitelma vaikutusten arvioimiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Kuulemisasiakirja Stormskärin ja Väderskärin tuulivoimama-alueiden ympäristövaikutusten arvioimisen menettelystä on kaikkiaan kattava ja järjestelmällinen. Siitä käy selvästi ilmi alueisiin sovellettavat ahvenanmaalaiset hallintomenettelyt, hankkeiden ydintiedot, niiden arvioidut keskeisimmät ympäristövaikutukset ja suunnitelma vaikutusten tutkimiseksi. Myös yhteisvaikutuksia suhteessa muihin tuulivoimahankkeisiin Selkämerellä käsitellään hieman.

Stormskärin ja Väderskärin tuulivoima-alueet ovat merialuesuunnittelun mukaisia: ne sijaitsevat Ahvenanmaan 2021 voimaan astuneen merialuesuunnitelman mahdollisilla tuulivoimatuotannon alueilla. Alueet ovat aivan Ahvenanmaan merialuesuunnitelman pohjoiskulmassa. Ne rajautuvat merenkulun ja kalastuksen aktiivisiin alueisiin Suomen merialuesuunnitelmassa 2030, mikä tulee ottaa huolella huomioon hankkeiden tarkentuvassa suunnittelussa.

Siirtoyhteyksistä käsitellään kuulemisasiakirjassa ainoastaan Ahvenanmaan aluevesillä olevat osuudet, koska kuulemisasiakirja on ahvenanmaalaisen YVA-menettelyn mukainen. Asiaa täsmennetään kuulemisasiakirjassa seuraavasti (15.1): "Ilmatar Offshore suunnittelee useamman tuulivoimapuiston kehittämistä Selkämereen ja siirtokaapeleiden yhteensovittaminen voi tulla ajankohtaiseksi. Tällä hetkellä on epäselvää, miten kaapelointi tehdään. Ei ole vielä mahdollista arvioida kaapeloinnin sijaintia ja vaikutuksia. Tulevassa YVA:ssa Ahvenanmaan aluevesien ulkopuolelle sijoituvia siirtokaapeleita käsitellään siksi oheistoimintana. Tämä tarkoittaa sitä, että Suomen tai Ruotsin siirtokaapelia käsitellään erillisessä arvioinnissa kunkin maan säännösten mukaisesti ja että tuulivoimapuiston arviointiselostukseen sisällytetään ainoastaan alustava vaikutusten arviointi."

Vaikka juuri tämä lausuttavana oleva kuulemisasiakirja koskeekin vain Ahvenanmaan aluevesiä ja erillisten, rinnakkaisten hallinnollisten menettelyjen haasteet ymmärretään, olisi silti suotavaa, että kuulemisasiakirjassa tuotaisiin esille mahdollisimman paljon myös siirtoyhteyksiin liittyviä tämänhetkisiä tietoja ja suunnitteluvaihtoehtoja mantereille asti. Kyseisten suurten tuulivoimahankkeiden ympäristö- ja muut vaikutukset ulottuvat tosiasiallisesti kuitenkin Ahvenanmaan aluevesien ulkopuolelle, siirtoyhteyksien myötä mahdollisesti myös Varsinais-Suomen maa- ja merialueille. Kuulemisasiakirjaan pyydetään lisäämään viitteellinen karttakuva myös mantereille asti ulottuvista tämänhetkisistä siirtoyhteyksien vaihtoehtoista kuvan 5 yhteyteen. Muutoin olennainen taustoitusta ja naapurimaakuntiin ylettyvät vaikutukset jäävät vajaasti esitetyiksi, vaikka ne tullaankin käsittelemään vielä erikseen omissa YVA-menettelyissään. Lisäksi hankkeiden yleisötilaisuudessa 17.8. esitettiin havainnollinen dia koskien yhteisvaikutuksia. Dian teemakartalla kuvattiin muut Selkämerellä vireillä olevat merituulivoima-alueet. Teemakartta olisi hyvä lisätä myös kuulemisasiakirjaan yhteisvaikutusten lukuun.

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto katsoo, että kuulemisasiakirja Stormskärin ja Väderskärin ympäristövaikutusten arvioimisen menettelyistä on kokonaisuudessaan asianmukainen. Mantereille asti ulottuvista sähkönsiirtoyhteyksistä pyydetään lisäämään vielä tämänhetkistä taustatietoa suunnitteluvaihtoehtoista, myös karttakuvana, vaikka tieto onkin vasta alustavaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esko Kiviranta saapui kokoustilaan kello 8:28.

§ 72

Lausunto Kustavin Kipinän ranta-asemakaavasta

VSLDno-2023-409

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Saarento

heikki.saarento@varsinais-suomi.fi

suunnittelujohtaja

Kustavin kunta on 16.6.2023 päivätyllä viestillään pyytänyt Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Kipinän ranta-asemakaavaluonnoksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 19.7.2023 mennessä. Lausunnon on liiton kokousaikataulun perusteella myönnetty lisää aikaa 31.8.2023 asti.

Kipinän ranta-asemakaava koskee osaa kiinteistöstä 304-425-1-134. Ranta-asemakaavalla muodostuvat ranta-asemakaavan korttelit 1-4 sekä maatalous-, venevalkama- ja katu/tiealueet.

Suunnittelualue on 10,13 hehtaaria ja käsittää koko Koivulan tilan, jolla sijaitsee Kipinän matkailukiinteistön lisäksi sen omistajien käytössä oleva vanha asuntotila. Kaava-alue on pääasiassa metsää. Tilan itäosassa on myös noin 1,5 hehtaarin suuruinen viljelty pelto, joka liittyy suurempaan peltokokonaisuuteen. Alueen korkeusasema on noin 0 - 15 metriä merenpinnasta. Matkaa Kustavin keskustaan on noin 8 km.

Ranta-asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Kipinän kiinteistön kehittäminen matkailupalvelukeskuksena ja mahdollistaa monipuolisempi liiketoiminta alunperin kurssikeskukseksi rakennetussa kiinteistössä. Tavoitteena on myös mahdollistaa majoitustilojen rakentaminen Kipinän välittömään läheisyyteen.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto päättää antaa Kustavin Kipinän ranta-asemakaavaluonnoksesta seuraavan lausunnon.

Kaava-alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Asemakaavoitusta ohjaa maakuntakaava. Kaavaselostuksessa todetaan virheellisesti, ettei maakuntakaavassa ole alueelle kohdistuvia merkintöjä. Tieto tulee korjata.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä matkailun ja virkistyksen kehittämistarpeita (MRV): Alueita voidaan osoittaa maa- ja metsätalouden lisäksi loma-asumiseen ja matkailutoiminnoille. Alueita voidaan käyttää myös harkitusti haja-asutusluonteiseen pysyvään asutukseen. Aluetta koskee suunnittelumääräys: Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta loma-asutusta, matkailua ja virkistyskäyttöä palvelevia toimintoja, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja.

Kaava-alue kuuluu matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisen kohde-alueeseen (Saariston rengastien kehittämisperiaatemerkintä), jota koskee suunnittelumääräys: Suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla pitkäjänteisiä#, ympärivuotisia toimintoja ja elinkeinoja tukevia sekä# alueiden ominaispiirteitä# hyödyntäviä#, ja niiden on edistettävä# kehittämisen kohdealueen toimintoja ja saavutettavuutta ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävällä# tavalla. Kasnäs-Teijon, Velhonveden ja Saariston rengastien ja muilla vastaavilla kehittämisen kohdealueilla tulee kehittää# vetovoimaisia ja turvallisia pyöräilyn ja kävelyn edellytyksiä#.

Lisäksi kaava-alue kuuluu loma-asutuksen mitoitusvyöhykkeeseen 2: Kullekin osa-alueelle voidaan osoittaa vyöhyketunnuksen yhteydessä osoitettu määrä rakennuspaikkoja rantakilometriä kohden. Rakentamattomaksi jäävä rannan määrä ei saa alittaa aluetunnuksen yhteydessä osoitettua prosenttiosuutta kokonaisrantaviivasta. Lopullinen rakennuspaikkojen lukumäärä# määräytyy yksityiskohtaisemmassa kaavassa rannan laatuun ja rakennettavuuteen liittyvien ominaisuuksien perusteella. Vyöhykkeen 2 mitoitus on 2 lay/km, vapaan rannan osuus 40 %. Maakuntakaavan loma-asutuksen mitoitusta ei Kipinän asemakaavan tapauksessa tule soveltaa, koska kaava ei ole luonteeltaan eikä rajaukseltaan loma-asumisen rantarakentamista ohjaava ranta-asemakaava.

Kustavin Kipinän asemakaava on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen ja edistää maakuntakaavaankin kirjattuja Varsinais-Suomen matkailun kehittämistavoitteita.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 73

Lausunto Kemiönsaaren Pähkinämäen asemakaavamuutosluonnoksesta

VSLDno-2023-394

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Kemiönsaaren kunnan kaavoitusyksikkö on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa 8.8.2023 mennessä koskien Pähkinämäen asemakaavan muutoksen luonnosta Taalintehtaalla. Lausunolle on annettu lisäaikaa 30.8. asti.

Suunnittelualue sijaitsee Kemiönsaarella, Taalintehtaan lounaisrannalla Dragsedentien varrella. Noin puolen kilometrin päässä suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Taalintehtaan historiallinen teollisuusalue ja siihen liittyvä valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, työntekijöiden entisiä asuntoja rivi- ja paritalojen alueita.

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan kolmen suurehkon asuintontin pilkkomista useammaksi, 10-13 pienemmäksi tontiksi.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on tehostaa maankäyttöä alueella, joka tukeutuu Taalintehtaan palveluihin ja olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Asemakaavalla pyritään turvaamaan paikallisesti tunnistetut luontoarvot sekä parantamaan Taalintehtaan elinvoimaa asuin- ja virkistysympäristönä. Maanomistajan tavoitteena on 450-510k-m² laajuisten suurten rakennusten tonttien jakaminen useampiin pienemmän 130-200k-m² rakennuksen tontteihin.

Alueella on voimassa vuonna 1998 hyväksytty asemakaava, johon on vuonna 2005 hyväksytty kaavamuutos koskien nyt keskeistä suunnittelualueetta.

Suunnittelualueella on voimassa vuonna 2013 hyväksytty Taalintehtaan osayleiskaava, osa-alue II. Asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa suunnittelualueelle kohdistuu merkinnät Taajamatoimintojen alue, Matkailukohde (Näsudden länsipuolella), Virkistyskohde (Hasselbacken uimaranta, itäpuolella) sekä Ulkoilureitti (ohjeellinen, Dragsfjärdintietä mukailten).

Alueelle on laadittu 2010 yleiskaavatasoinen luontoselvitys. Nyt laadittavana olevan asemakaavan tueksi laaditaan vuoden 2023 kuluessa tarkempi suunnittelualueen luontoselvitys

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto kiittää Kemiönsaaren kunnan kaavoitusyksikköä mahdollisuudesta lausua laadittavana olevasta asemakaavan muutoksesta Taalintehtaan Pähkinämäen alueella.

Liitto toteaa, että asemakaavan muutoksen valmistelua kaavasuunnitelman vaihtoehtotarkasteluineen on tehty perusteellisesti, myös ilmastovaikutusten näkökulmasta ja kaavoituksen tavoite Taalintehtaan elinvoiman vahvistamisen näkökulmasta on perusteltua.

Liitto haluaa nostaa esiin Pähkinämäen kaavasuunnitelman kohdalla yleisen huomion koskien saariston rantavyöhykkeiden rakentamista: Rantavyöhykkeen tehokkaan rakentamisen vaikutukset maisemaan ja melun kantautumaan saaristossa on hyvä arvioida asemakaavoituksen yhteydessä. Mitä tehokkaammin rantavyöhykettä rakennetaan, maisemaa avataan ja puustoa karsitaan meren ja saariston yhdyskuntarakenteen ja teiden väliltä, sitä vahvemmin kantautuu mm. liikenteen melu vettä pitkin saaristossa ulommalle. Melun kantauman vaikutuksia saariston ekosysteemiin ei tunneta riittävästi.

Lisäksi liitto pyytää tarkistamaan Pähkinämäen asemakaavasuunnittelun yhteydessä, että asutusta tiivistettäessä kävely- ja pyöräilyetäisyyksien päässä Taalintehtaan palveluista, varmistetaan kulkuyhteyksien turvallisuus, sujuvuus ja vetovoimaisuus palveluihin kävelyn ja pyöräilyn näkökulmasta.

Liitto pitää hyvänä, että asemakaavan tavoitteena on sopeuttaa uusi rakentaminen mahdollisimman hyvin rantamaisemaan ja Taalintehtaan rakennettuun kulttuuriperintöympäristöön vaalien alueen valtakunnallista ja maakunnallista arvoperintöä.

Asemakaavan tueksi laadittava tarkempi suunnittelualueen luontoselvitys on tärkeä lisä alueen suunnitteluun, ja sen tulokset tulee ottaa huomioon kaavaratkaisuissa. Liitto pyytää saada valmistuvan luontoselvityksen tiedokseen.

Varsinais-Suomen liitto seuraa mielellään suunnittelun etenemistä kaavoituksen seuraavissa vaiheissa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 74

Suunnittelujohtajan lausunto Ajurinkadun asemakaavanmuutosluonnoksesta

VSLDno-2023-410

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Turun kaupungin kaavoitus on lähettänyt Varsinais-Suomen liittoon tiedoksi asemakaavanmuutosluonnoksen, joka on laadittu VI kaupunginosan korttelin 19 tonteille 5, 6 ja 7 ja VII kaupunginosan korttelin 31 tontille 20, osoitteina Ratapihankatu, Läntinen Pitkätie ja Ajurinkatu. Kaavan työnimi on Ajurinkatu.

Varsinais-Suomen liitto haluaa muistuttaa Turun kaupunkia asemakaava-alueen sijainnista seudullisesti ja maakunnallisesti merkittävällä paikalla. Liitto toteaa, että Varsinais-Suomen keskuskaupungin päärautatieaseman ja tulevan matkakeskuksen välistä kaupunkiympäristömuutosta tulisi suunnitella johdonmukaisesti kokonaisuutena osallisia riittävästi tiedottaen ja lähiympäristön rakennusperintöarvoja kaupungin erityispiirteinä vaalien. Alueelle laadittavat asemakaavat on hyvä laatia laajaa kuulemiskäytäntöä noudattaen jo kaavoituksen luonnosvaiheessa sekä kaava-alueen toiminnallisen sijainnin että ympäristön kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi.

Nyt asemakaavaluonnoksesta Varsinais-Suomen liittoon tullut tiedonanto herättää epätietoisuutta käynnissä olevan kaavoituksen vaiheesta maankäyttöjaoston lausunnon suhteen. Kaavaluonnosmateriaalissa ei ole mukana suunnitelmaa taustoittavaa selostusta, asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kaavan luonnosvaiheesta lukee seuraavaa: "Tarvittaessa valmistellaan kaavaluonnos kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyttäväksi." Kaupungin näin keskeisellä sijainnilla tapahtuva merkittävä kaupunkikuvallinen muutos ansaitsee laajasti osallistavaa kaavavalmistelua riittävän varhaisessa vaiheessa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto merkitsee tiedoksi 30.6.2023 Turun kaupungille lähetetyn suunnittelujohtajan lausunnon Ajurinkadun asemakaavamuutosluonnoksesta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 75

Suunnittelujohtajan lausunto Taalintehtaan senioritalon asemakaavaluonnoksesta

VSLDno-2023-393

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Kemiönsaaren kunnan kaavoitusyksikkö on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Taalintehtaan senioriasumisen asemakaavaluonnoksesta 8.8.2023 mennessä.

Varsinais-Suomen liitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa, että kaavas suunnitelma on pääperiaatteiltaan ylempien kaavatasojen, Taalintehtaan osayleiskaavan ja voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Liitto pitää erittäin hyvänä, että Taalintehtaan taajaman kehitystä edistetään asemakaavoituksella.

Senioriasumisen asemakaavaluonnos on valmisteltu huolella. Varsinais-Suomen liitto pyytää kiinnittämään kaavan jatkovalmistelussa edelleen huomiota suunnitelman vaikutuksiin valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön maisemaan sekä alueen liikennejärjestelyihin. Maakuntakaavassa asemakaava-alue taajamatoimintojen (A) sekä merkittävän rakennetun ympäristön aluetta (sra). Ohjeellisella ulkoilureittimerkinnällä on osoitettu maakunnallisesti merkittävä ulkoilu- ja matkailuyhteys.

Kemiönsaaren karttapalvelussa oleva maakuntakaava-aineisto ei ole tällä hetkellä ajan tasalla. Ajantasaisen aineiston voi linkittää karttapalveluun avoimesta rajapinnasta.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto merkitsee tiedoksi 30.6.2023 Kemiönsaaren kunnalle lähetetyn suunnittelujohtajan lausunnon Kemiönsaaren Taalintehtaan senioritalon asemakaavaluonnoksesta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 76

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aihetta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa:

1. Museovirasto: Kaarinan Muikunvuoren muinaisjäännöksen kajoamislupa (434/2.8.2023)
2. Museovirasto: Turun vanhan asemakaava-alueen Eerikinkatu 8:n kajoamislupahakemus (438/9.8.2023)
3. Naantalin kaupunki: Herrankukkaron asemakaavamuutos (433/2.8.2023)
4. Raision kaupunki: Raisio Ihalanmutkan asemakaavamuutosluonnos (403/14.6.2023)
5. Salon kaupunki: Läänin Kuljetus Oy:n maa-ainelupahakemus Tasanko 2:23 ja Kuusikko 2:17 (415/21.6.2023)
6. Someron kaupunki: Kantatien 52:n kiertoliittymän Joensuuntien risteyksen asemakaavamuutos (442/11.8.2023)
7. Uudenmaankaupungin kaupunki: Uudenkaupungin Iso-Pirkholman ranta-asemakaavanmuutos 4:n luonnos (405/16.6.2023)
8. Varsinais-Suomen ELY-Keskus: Turun Akatemiatalon rakennussuojeluasiala (430/2.8.2023)
9. Vehmaan kunta: Vihtjärven ranta-asemakaavan muutos (426/30.6.2023)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Riitta Lehtinen ilmoitti esteellisyytensä asian §75 kohta 6. Someron kaupunki: Kantatien 52:n kiertoliittymän Joensuuntien risteyksen asemakaavamuutoksen käsittelyn ajaksi palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävin perusteella.

Päätösehdotus hyväksytään.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 77

Mahdolliset muut asiat

Päätös

Ei muita asioita.

§ 78

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 8:33.